

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-1742/21-T

Název	Základní škola a Mateřská škola Velké Heraltice, příspěvková organizace
Sídlo	Školní 228, 747 75 Velké Heraltice
E-mail	zs.velke.heraltice@quick.cz
IČ	70985618
Identifikátor	600142965
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Martin Zemek
Zřizovatel	obec Velké Heraltice
Místo inspekční činnosti	Školní 228, 747 75 Velké Heraltice Školní 229, 747 75 Velké Heraltice Opavská 90, 747 75 Velké Heraltice Sádek 47, 747 75 Velké Heraltice
Termín inspekční činnosti	7. 12. 2021 – 9. 12. 2021

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Základní škola a Mateřská škola Velké Heraltice (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, mateřské školy, školní družiny a školní jídelny – výdejny. K termínu inspekční činnosti se v základní škole na prvním i druhém stupni vzdělávalo celkem 126 žáků, z toho 27 se speciálními vzdělávacími potřebami. K zájmovému vzdělávání ve dvou odděleních školní družiny bylo přihlášeno 54 žáků. Předškolní vzdělávání se uskutečňuje v místě poskytovaného vzdělávání Velké Heraltice, Opavská 90 (dále „pracoviště Opavská“), kde se ve dvou třídách vzdělávalo 34 dětí, a v místě poskytovaného vzdělávání Velké Heraltice, Sádek 47 (dále „pracoviště Sádek“), kde bylo ve třídě zapsáno 21 dětí. Patnáct dětí z celkového počtu plní povinné předškolní vzdělávání. Naplněnost v základní škole činila 50 %, v mateřské škole 71 %.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy působí ve funkci od srpna 2020, pro činnost ve vedoucí pozici se rozhodl až na základě opakovaně vyhlášeného konkurzního řízení. Absolvoval příslušné kvalifikační studium a dalším průběžným vzděláváním si aktivně rozšiřuje potřebné znalosti. Jeho počáteční povinnosti se týkaly především zajištění distančního vzdělávání v době epidemie Covid-19 a následné realizace doporučených opatření ke zmírnění dopadů na vzdělávání žáků. Vlastní koncepční záměry má dosud zpracovány jen rámcově, před stanovením dlouhodobých cílů a strategií k jejich dosažení se chce důkladně zorientovat ve skutečných potřebách a možnostech školy. K přednostně řešeným problémům patřila úroveň výuky anglického jazyka, jejíž kvalita se zvýšila po personální změně v pedagogickém sboru. Dále se podařilo upravit pravidla spolupráce s místním dětským domovem s cílem eliminovat značně problematické chování žáků docházejících do školy z tohoto zařízení. Osvědčila se dohoda o snížení počtu těchto žáků ve škole (jsou umístováni do jiných škol) a trvalá spolupráce s etopedem. Řešení běžných záležitostí i specifických problémů v oblasti prevence rizikového chování a výchovného poradenství usnadnilo rozdělení dříve kumulované funkce na samostatné pozice garantované dvěma pedagogy. Ředitel školy uplatňuje demokratický způsob řízení založený na každodenním osobním kontaktu se žáky i pedagogickými pracovníky, důraz klade na příznivé klima pro všechny účastníky vzdělávání. Vybrané řídicí pravomoci týkající se především základní školy a školní družiny částečně delegoval na svou zástupkyni, jež zodpovědně plní úkoly v rámci svých stanovených kompetencí. Vedením samostatných pracovišť mateřské školy jsou pověřeny vedoucí učitelky, které zajišťují požadovanou úroveň předškolního vzdělávání, potřebnou dokumentaci a příslušnou kontrolní činnost. Obě pracoviště si zachovávají svou autonomii nastavenou dosavadní praxí, včetně vlastních školních vzdělávacích programů. Odděleně probíhají rovněž jednání pedagogické rady, což ale omezuje například vzájemné předávání zkušeností a poznatků nebo stanovení společných cílů v předškolním vzdělávání. Spolupráce probíhá spíše v rovině společných akcí, výletů a návštěv kulturních představení.

Realizovaná kontrolní činnost prováděná vedením školy se zaměřuje na požadované náležitosti spojené s organizací chodu školy i na kvalitu poskytovaného základního vzdělávání, současné nastavení kontrolního systému však nedokáže spolehlivě vyloučit možnost dílčích nedostatků.

Pedagogický sbor prošel od minulé inspekční činnosti realizované v roce 2014 přirozenou personální obměnou, jeho stávající složení umožňuje požadovaným způsobem zabezpečit vzdělávání ve všech součástech školy i potřebnou péči o děti a žáky se speciálními potřebami. Pro účinnější podporu při vzdělávání znevýhodněných žáků se podařilo zajistit

školní asistentku. Způsob komunikace v základní škole a školní družině odpovídá menšímu kolektivu a vytváří optimální podmínky pro každodenní funkční součinnost. Pedagogové v potřebných případech vzájemně konzultují poznatky o vzdělávání dětí a žáků, průběžně vyhodnocují jejich pokrok, dosažené výsledky nebo hledají možné příčiny neúspěchu. Informace jsou předávány především osobně, což přispívá k rychlému řešení podstatných záležitostí a přijímání potřebných opatření. Problémy vzdělávacího procesu (úroveň znalostí a úspěšnost žáků, podpora začínajících učitelů, zmírnění negativních dopadů distanční výuky a organizační záležitosti) se zabývají předmětové komise a metodické sdružení vyučujících prvního až pátého ročníku, jejichž spolupráce se pozitivně projevuje ve způsobu vedení výuky na prvním stupni. Významnější návrhy změn v zavedených postupech jsou projednávány na pedagogických radách. Další vzdělávání pedagogických pracovníků probíhá plánovitě a vychází z požadavků učitelů i směřování školy. Částečně je limitováno dostupností nabídky a organizačními možnostmi školy. V předcházejících dvou letech bylo zaměřeno zejména na práci s digitálními technologiemi, poskytování účinné podpory žákům s výukovými obtížemi, distanční vzdělávání, náměty ke zpestření výuky, rozvoj funkčních gramotností a problematiku výchovného poradenství. Poznatky z navštívených kurzů nebo webinářů vyučující následně zkoušejí uplatnit ve vzdělávacím procesu, ověřují jejich využitelnost a přínos pro práci s dětmi a žáky.

Škola postupně zlepšuje celkové materiální podmínky pro předškolní vzdělávání i pro výukové činnosti v základní škole, což přispívá k efektivnějšímu naplňování cílů stanovených ve školních vzdělávacích programech. Obnovuje se inventář hraček, didaktických pomůcek a her podporujících názornost, modernizují se prostředky informačních technologií. Z projektové činnosti a dotačních programů byly pořízeny notebooky, tablety, dataprojektory a interaktivní tabule. Pro řadu vyučovaných předmětů jsou využívány odborné učebny (chemie a fyzika, informatika, dílny pro technické práce, hudebna), nově byla vybudována cvičná kuchyně. Zázemí pro rozvoj čtenářské gramotnosti je vytvořeno v žákovské knihovně. Školní družina má k dispozici vlastní místnosti se standardním vybavením, podle konkrétních činností využívá i jiné prostory školy. K pohybovým aktivitám slouží tělocvična a venkovní sportovní objekty spravované obcí.

Žáci a děti jsou způsobem přiměřeným jejich věku seznamováni s pravidly bezpečného chování a ochrany zdraví při vzdělávání a souvisejících aktivitách. V případě úrazu, většinou se jednalo o drobnější poranění, bylo následně provedeno opakované poučení nebo připomenutí pravidel bezpečného chování.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Předškolní vzdělávání bylo posuzováno na obou pracovištích mateřské školy. Záměry a cíle uvedené ve školním vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání dále rozpracovávaly učitelky prostřednictvím třídního plánování a konkretizací vzdělávací nabídky ve vlastních týdenních přípravách. Organizace dne vycházela z časově vymezeného a pravidelného střídání činností. Ve třídách bylo vytvořeno příjemné a podnětné prostředí podporující vzdělávání, učitelky i ostatní zaměstnanci k dětem přistupovali vstřícným, respektujícím a empatickým způsobem, vzdělávací proces probíhal v příznivé sociální atmosféře.

V průběhu ranních a odpoledních činností i pobytu venku měly děti dostatek podnětů k přirozené vlastní aktivitě, dařilo se jim respektovat druhé, vzájemně spolupracovat a společně rozvíjet hry. Didaktické hry, hračky, stavebnice i výtvarný materiál měly děti volně přístupný, což přispívalo k podpoře jejich samostatného rozhodování o výběru hry. Spontánní činnosti byly učitelkami vhodně doplňovány nabídkou částečně řízených aktivit, které byly provázány s právě probíraným tématem. Společný úklid byl prováděn podle

pravidel a učitelky vyzývaly děti k jeho dokončení a kontrole, což přispívalo k návyku udržovat prostředí tříd estetické a bezpečné.

Celý vzdělávací proces doplňovalo účelné využívání písní a dětských říkadel doprovázených pohybem či rytmizací. Nápaditá motivace podporovala aktivitu dětí, jejich zájem o činnosti byl zvyšován hrou na hudební nástroje nebo dětem blízkými pomůckami, postavičkami, obrázky apod. Součástí řízených činností bylo rozlišování barev, rozvoj smyslového vnímání, jemné motoriky, postřehu, pozornosti a soustředění, byla posilována matematická a čtenářská pregramotnost, pravolevá a prostorová orientace. Realizované činnosti se prolínaly, převládaly frontální a skupinové formy práce kombinované zejména se samostatnou prací dětí, méně byly začleňovány prvky kooperace a práce ve dvojicích. Pouze částečně byla využívána diferenciací a individualizace s nabídkou různě obtížných úkolů podle aktuálních možností, dovedností a schopností dětí. Zavedený styl práce při didakticky zacílených řízených činnostech rozděloval děti na skupiny mladších a starších dětí před zahájením školní docházky, které převážně plnily řadu po sobě jdoucích úkolů. Do denního programu učitelky vhodně zařazovaly řízenou pohybovou aktivitu, kterou děti vykonávaly s radostí, byla metodicky strukturovaná včetně zdravotního cvičení a závěrečné pohybové hry.

Učitelky dětem poskytovaly pozitivní zpětnou vazbu, oceňovaly i jejich drobné úspěchy. Spíše okrajově byly k aktivní sebereflexi prováděné prostřednictvím sebehodnocení a vzájemného vrstevnického hodnocení vzhledem k vlastním dovednostem, schopnostem a postojům podněcovány děti na pracovišti Sádek. Komunikace všech aktérů vzdělávání (dětí, učitelek, i provozních pracovníků) byla přátelská a vstřícná, podněcovala k respektu a vzájemné spolupráci.

Při každodenních pobytech venku za každého počasí měly děti dostatečný prostor pro pohybové aktivity, doplňovaly si své poznatky o přírodě. Systematicky byly upevňovány hygienické návyky a sebeobsluha. Při stolování byly vedeny k samostatnosti v sebeobsluze i udržování čistoty. Starší děti používaly příbor a byly vedeny k jeho správnému úchopu a mladším dětem pomáhaly učitelky s posilováním již získaných návyků a dovedností. Nápoje k dodržování pitného režimu byly k dispozici po celou dobu pobytu dětí ve škole, učitelky vybízely děti k pití. Organizace průběhu vzdělávání respektovala psychohygienické zásady, nabídkou vhodných klidových činností byla zohledňována také individuální potřeba spánku dětí v době odpoledního odpočinku.

Zvýšenou pozornost učitelky věnovaly dětem v posledním ročníku docházky do mateřské školy a dětem s odloženou povinnou školní docházkou. Přípravovaly pro ně zajímavé aktivity zaměřené na rozvoj grafomotoriky, předčtenářské a předmatematické gramotnosti, zařazovaly stolní hry a činnosti podporující školní připravenost (rozvíjení hrubé a jemné motoriky, myšlení, řeč, smyslové vnímání apod.). Vzdělávání dětí mladších tří let je založeno na vhodných pedagogických postupech a vytváření vlivného prostředí v odpovídajícím materiálním zázemí.

Základní škola vzdělává žáky podle školního vzdělávacího programu, který je pravidelně vyhodnocován a požadovaným způsobem aktualizován. Výuka ve všech třídách většinou směřovala k dosažení reálně stanovených vzdělávacích cílů, které vycházely z příslušných výstupů a respektovaly úroveň znalostí žáků.

Sledované hodiny na prvním stupni měly vždy potřebný spád a byly metodicky velmi dobře vedené. Zřetelně stanovené cíle podporovaly rozvoj vědomostí a dovedností žáků podle jejich individuálních možností. Po úvodní motivaci se promyšleně střídaly odlišné formy výuky a pestré metody, které udržovaly pozornost žáků a zvyšovaly jejich aktivní zájem o pečlivě připravené činnosti. Ke zvýšení názornosti přispívalo účelné používání

odpovídajících učebních materiálů a didaktických pomůcek. Výuka umožňovala žákům upevnit si již získané vědomosti a uplatnit je při řešení jednoduchých problémových úloh, do kterých byly účelně zakomponovány také mezipředmětové vztahy. Učitelky ve vhodných souvislostech navazovaly na znalosti žáků z předcházejících hodin i praktického života, rozvíjely jejich logické myšlení a schopnost pracovat s informacemi. Poskytovaly všem žákům příležitost aktivně se zapojit do výuky. Dílčí pokroky průběžně podporovaly kladným slovním hodnocením a pochvalou za dosažený výkon. Žáci prvního ročníku prokazovali při plnění zadaných úkolů schopnost zodpovědně přistupovat k samostatné práci i činnostem vyžadujícím elementární spolupráci.

Výuka na druhém stupni byla ve větší míře postavena na frontální komunikaci vyučujících se třídou a úkolech pro samostatnou práci žáků s rozdílnou mírou efektivity. Zaznamenané byly i aktivity ve skupinách nebo dvojicích, obvykle však měly spíše formální charakter. Jednotlivé činnosti na sebe logicky navazovaly, v zadávaných úkolech bylo vyváženým způsobem zastoupeno opakování, procvičování znalostí i probírání nového učiva. Přiměřené a jasně formulované požadavky vycházely z poznatků vyvozených v předchozích hodinách a často dobře propojovaly probírané učivo s praktickým životem. Žáci měli dostatek příležitostí se aktivně zapojit do činností, vyslovit vlastní názor nebo položit dotaz. Většina žáků zodpovědně přistupovala k předkládaným úkolům, jejich dílčí pokroky podporovalo průběžné slovní hodnocení s důrazem na povzbuzení. Zpětná vazba byla nejčastěji postavena na společné kontrole správnosti řešení. Při výskytu obtíží učitelé dotyčným žákům věnovali okamžitou pozornost a poskytli jim potřebnou podporu. Ke zpestření některých sledovaných hodin by přispělo častější střídání činností a rozšíření spektra používaných metod o inovativní prvky. Potřebnou názornost podporovalo využití didaktických pomůcek a audiovizuální techniky, tu však využívali především učitelé k prezentacím, kterými doplňovali vlastní výklad učiva. Příležitosti pro přímou práci žáků s informačními technologiemi a vyhledávání informací z různých zdrojů byly ojedinělé. V závěru vyučovacích jednotek proběhlo obvykle krátké zhodnocení hodiny, celkově však převažovalo jen stručné shrnutí učiva. Ke zkvalitňování zpětné vazby by přispěla cílená podpora formativního způsobu hodnocení. Sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků, mělo většinou spíše jen formální charakter. Společným pozitivním znakem výuky i ostatních souvisejících činností byla přátelská atmosféra mezi vyučujícími a žáky.

Sledovaná výuka českého jazyka byla postavena na tradičních metodách, činnosti byly zaměřeny na seznámení se s literárním dílem a rozvoj pozitivního vztahu k literatuře. Žáci většinou s úspěchem uplatňovali získané vědomosti při vypracování zadaných úkolů z pracovních listů. Zřetelný je současný zájem školy o zvyšování kvality výuky anglického jazyka, která byla vedena na přiměřeně náročné úrovni v návaznosti na již probrané učivo. Vyučující řízeným rozhovorem a kladením otázek poskytovala žákům dostatek příležitostí ke komunikaci, důraz byl kladen na dodržování správné výslovnosti. Činnosti zaměřené na upevňování slovní zásoby a gramatiky vycházely z osvědčených učebnic a pracovních sešitů.

Přírodovědnou gramotnost škola podporuje v běžném rozsahu, nejčastěji při výuce odpovídajících předmětů. Učitelé v nich obvykle využívali dostupné pomůcky a didaktickou techniku, kdy výklad učiva byl zpravidla doplněn prezentací nebo demonstračním pokusem. Vyvozování nových poznatků se opíralo o již nabyté znalosti a dovednosti žáků. Řízený rozhovor a kladení problémových otázek ve většině případů podporovalo aktivitu žáků. Ve výuce přírodopisu se výrazněji uplatňovalo činnostní učení a spolupráce žáků včetně diskuze k řešení zadaného úkolu. Probíraná témata byla vhodně propojena s reálnými situacemi. Žáci s vážnějším zájmem o práci badatelskými metodami mohou navštěvovat zájmový útvar

Badatelský klub, ve kterém jsou vedeni k dovednosti a vyslovit hypotézu, provést ověření předpokladu a zformulovat vlastní závěry.

Pohybové dovednosti žáků byly sledovány v hodinách tělesné výchovy, ve kterých byly vytvářeny podmínky k jejich zvládnutí, upevňování a pozitivnímu prožitku ze sportovních aktivit. Vyučovací hodiny byly dobře organizačně promyšleny s účelným využitím pomůcek, měly tempo a potřebnou dynamiku. Žáci aktivně usilovali o dosahování dobrých výsledků v individuálním výkonu i v disciplínách vyžadujících vzájemnou součinnost. Z pozorování žáků nevyplývalo zásadní zhoršení pohybových schopností související s omezením výuky tělesné výchovy v důsledku distanční výuky. Podpora zdravého životního stylu a příležitost ke sportování probíhá také v rámci zájmového vzdělávání a kroužků.

Standardní součástí výuky byla podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků s nižší mírou motivace ke vzdělávání. Vyučující respektovali jejich obtíže při výuce, zohledňovali jejich individuální tempo, aktuální postoj a možnost rychlejší únavy. V konkrétních případech efektivně využívali přítomnost školní asistentky, jejíž činnost byla přínosná pro jednotlivce i celou třídu. Pokud se při výuce vyskytly obtíže, učitelé dotyčným žákům věnovali okamžitou pozornost, poskytli jim potřebnou pomoc a náležitě uplatňovali stanovená podpůrná opatření.

V průběhu hospitací ve školní družině se střídaly činnosti odpočinkové a na ně vhodně navazující řízené činnosti vedené formou společné práce či spolupráce účastníků v menších skupinách. Při řízené pracovní činnosti v době odpoledního provozu vychovatelky cíleně vedly žáky k samostatnosti. Svým přístupem respektujícím individuální potřeby žáků přispívaly k vytvoření klidného a příjemného prostředí. Vzdělávací nabídka školní družiny bývá obvykle zpestřována řadou zajímavých akcí, které škola organizuje ve spolupráci s dalšími partnery. Pravidelně bývá do odpoledního programu zařazen pohyb ve venkovním prostředí. Skladba zájmových aktivit umožňuje žákům navštěvujícím školní družinu plnohodnotně naplňovat volný čas.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Dosahované výsledky v předškolním vzdělávání odpovídaly dílčím cílům stanoveným ve školním vzdělávacím programu. Škola má vytvořen evaluační systém, kterým hodnotí naplňování školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání směrem k integrovaným blokům. Učitelky vyhodnocují aktuální témata, což slouží jako zpětná vazba a východisko pro další plánování aktivit. Diagnostické záznamy z pozorování dětí byly průběžné, vypovídající, ale scházela jim východiska a opatření pro další individuální činnosti. Ty jsou realizovány v rámci denní vzdělávací nabídky nahodile bez promyšlené přípravy. Portfolia dětí jsou vytvářena, ale učitelky práci s nimi nijak nezařazují do procesu formativního hodnocení. Vývoj grafomotorických dovedností u starších dětí je patřičně sledován a chronologicky doložen diagnostickou kresbou postavy. Nejmladší děti jsou přiměřeně samostatné, projevují velmi dobré návyky hygieny a sebeobsluhy. Komunikují na úrovni dané jejich věkem, mají přiměřenou slovní zásobu, znají a reprodukují říkanky a písničky.

Širší aktivity mateřské školy byly v uplynulém období z důvodu epidemické situace značně omezeny. V době distančního vzdělávání mateřská škola spolupracovala se zákonnými zástupci nejen předškolních dětí, poskytovala jim vzdělávací materiál formou sborníků zaměřený na rozvoj jazykových, matematických, grafomotorických, výtvarných, hudebních a čtenářských dovedností. Děti nabízené úkoly zpracovávaly se zájmem a škola

komunikovala a poskytovala jim zpětnou vazbu přes e-mailovou komunikaci se zákonnými zástupci.

Pedagogové v základní škole průběžně sledují a vyhodnocují dosažené výsledky i celkovou připravenost žáků k navazujícímu vzdělávání. Udržují si potřebný přehled o aktuální úrovni jejich znalostí a dovedností, kterou výrazně ovlivňuje také složení žákovských kolektivů. Užívané hodnoticí nástroje odpovídají věku žáků, zahrnují různé ústní nebo písemné formy ověřování znalostí a slouží k posuzování úrovně samostatných prací i společně řešených úkolů. V adaptačním období po distanční výuce plnily především diagnostickou úlohu. Pozitivně je oceňována také snaha a zájem žáků o zapojení se do činností ve výuce. Zpravidla od třetího ročníku bývají ve vybraných vyučovacích předmětech čtvrtletně zadávány přiměřeně náročné písemné práce ověřující získané znalosti. Výsledky žáků v interním hodnocení zpravidla odpovídají očekávané úrovni plnění požadovaných výstupů. Pro objektivní porovnání úspěšnosti se škola pravidelně zapojuje do externího testování, jehož výsledky většinou indikují příležitost ke zlepšení v oblasti využívání studijního potenciálu žáků. Stanoveným opatřením pro zjištění možných příčin rozdílů v závěrech interního a externího ověřování dosažených výsledků je poskytnout žákům častější příležitost setkávat se s typem testových úloh uplatňovaných například v mezinárodních šetřeních. Získané údaje ze všech typů hodnocení slouží zpravidla jako podklady pro následnou analýzu a případnou úpravu používaných postupů s cílem podpořit očekávanou míru rozvoje žáků vzhledem k jejich individuálním předpokladům.

Období distanční výuky se podařilo efektivně nastavenými nástroji zvládnout bez výraznějších problémů. Pedagogové následně identifikovali okruhy, kterým je nezbytné věnovat zvýšenou pozornost. Promyšleným plánováním výuky, individuální pomocí a organizací systematického doučování se snaží zabezpečit dostatečnou úroveň znalostí a dovedností, potřebných pro bezproblémovou návaznost při dalším vzdělávání. Přímým pozorováním úrovně dosažených znalostí žáků v hodinách i z průběžných náhledů do pracovních listů, sešitů a dalších dokončených výstupů bylo patrné, že postupně dochází k vyrovnávání rozdílů vzniklých v distanční výuce a jsou plněny výstupy stanovené pro jednotlivé vzdělávací oblasti. V závěru minulého školního roku (2020/2021) prospěly přibližně dvě třetiny žáků s vyznamenáním, dva žáci neprospěli. Podobné výsledky byly zaznamenány i v předchozích obdobích.

Informace o úspěšnosti žáků v navazujícím vzdělávání získává škola především při osobním kontaktu s absolventy. Přibližně dvě třetiny žáků si volí obory ukončené maturitní zkouškou. Neformální rozhovory s nimi jsou zdrojem zpětné vazby, ze které vyplývá, že byli na zvolený typ střední školy většinou řádně připraveni.

Účinným preventivním působením, které je založeno především na stálém kontaktu pedagogů se žáky, se daří výrazně eliminovat projevy rizikového chování, zejména ty, které má škola možnost přímo ovlivnit. Jiné problémy (například vysoká míra neomluvené absence jednotlivců způsobená nejčastěji jejich útekem z dětského domova) jsou řešeny ve spolupráci s dalšími kompetentními organizacemi. Osvědčuje se také osamostatnění funkce metodika prevence. Hlavní cíle preventivního programu jsou vhodně zapracovány do konkrétních témat ve výuce a průběžně naplňovány řadou cílených aktivit, které pomáhají vytvářet žádoucí vztahy a upevňovat příznivé klima v třídních kolektivech. V počtu výchovných opatření převažují motivační pochvaly a ocenění. Z běžného jednání žáků v hodinách nebo během přestávek bylo patrné, že standardně respektují dohodnutá pravidla a jsou schopni vzájemné tolerance.

Činnost školní družiny často tematicky doplňuje vzdělávání v základní škole, rozšiřuje vědomosti a zdokonaluje praktické dovednosti žáků, což příznivě ovlivňuje i jejich úroveň

v předmětech podobného zaměření. Zapojením žáků do kroužků orientovaných na sportovní aktivity, badatelské a tvořivé činnosti, čtenářství a cizí jazyk je snižováno riziko školní neúspěšnosti. Pestrá skladba různých volnočasových aktivit a jejich ekonomická dostupnost umožňuje komplexní působení na žáky a současně jim poskytuje příležitost k seberealizaci při rozvíjení jejich individuálního zaměření.

V období od minulé inspekční činnosti se škola zapojovala do vybraných projektů. Osobnostní rozvoj žáků a postoj k přírodě podporovaly programy „Les ve škole“, „Recyklohraní“ a charitativní akce. Zdrojem finančních dotací pro vybavení pomůckami a profesní růst pedagogů byl program „Šablony“. Specifickou podporu v oblasti vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami přinesla realizace projektu „Inkluze v ZŠ Velké Heraltice“. Přínosná byla také spolupráce s partnery, především s místními organizacemi, zaměřená na rozšiřování poznatků i praktických dovedností v oblasti environmentální výchovy, zdravého životního stylu včetně sportovních aktivit a prevence rizikového chování. Vystoupení nebo účast dětí a žáků na tradičních akcích se staly součástí místního společenského života a podporují jejich sounáležitost s obcí. V současnosti jsou tyto aktivity omezeny a respektují platná hygienická opatření.

O aktuálních výsledcích vzdělávání škola průběžně informuje zákonné zástupce dětí a žáků prostřednictvím žákovských knížek (v základní škole) a při osobních konzultacích, na pravidelných třídních schůzkách, případně na jiných neformálních akcích.

Závěry

Vývoj školy

- V srpnu 2020 proběhla změna na pozici ředitele školy.
- Rozdělením funkcí školního metodika prevence a výchovného poradenství mezi dva pedagogické pracovníky bylo posíleno školní poradenské pracoviště.
- Rozšířilo se vybavení školy prostředky ICT, byla provedena rekonstrukce cvičné kuchyně pro podporu praktických činností žáků.
- Účinná úprava pravidel spolupráce s místním dětským domovem přispělo ke snížení případů rizikového chování žáků.
- Vyučující se zdokonalili v dovednostech při práci s digitálními technologiemi.

Silné stránky

- Vytvoření vstřícného prostředí ve škole s pozitivním klimatem projevujícím se v žádoucích prosociálních vztazích mezi dětmi, žáky, pedagogy a dalšími aktéry vzdělávání.
- Spolupráce vyučujících na prvním stupni zaměřená na vzájemné předávání zkušeností s používanými metodami výuky a účinnou podporu začínajících pedagogů pozitivně ovlivňuje kvalitu vzdělávání.
- Možnost využívat dobře vybavené odborné učebny a materiální vybavení školy přispívá k efektivnímu rozvíjení příslušných gramotností a dovedností žáků.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Málo efektivní systém pedagogické diagnostiky v předškolním vzdělávání vzhledem k plánování a přípravě individualizované a diferencované vzdělávací nabídky a stanovování konkrétních didaktických opatření při vzdělávání každého dítěte.
- Minimální využívání formativního hodnocení, které nepřispívá k sebereflexi dětí, k jejich sebehodnocení a vzájemnému hodnocení na pracovišti mateřské školy v Sádku.
- V části výuky na druhém stupni základní školy převažuje frontální způsob vzdělávání, příležitostí ke zlepšení je efektivní střídání činností, obohacení vyučovacích metod, zřetelnější diferenciací úkolů dle individuálních předpokladů žáků a větší prostor pro jejich spolupráci ve skupinách.
- Vnitřní kontrolní systém nastavený vedením školy neposkytuje systematickou a spolehlivou zpětnou vazbu.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Seznámit se s doporučovanými formami a obsahy koncepčních a strategických materiálů, na základě analýzy stavu školy a průzkumu názorů účastníků vzdělávání stanovit prioritní oblasti, na které se škola chce zaměřit. Prezentovat další směřování a koncepci rozvoje školy.
- Zvýšit efektivitu záznamů o pedagogické diagnostice dětí a ze zjištění vyvozovat záměry pro další působení.
- Pravidelně vést děti k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení ve vazbě k jejich dalšímu osobnostnímu rozvoji a motivaci k učení, využívat kromě slovního vyjádření symboly, obrázky nebo i pohybové ztvárnění.
- Rozšiřovat výběr užívaných výukových forem a metod zejména na druhém stupni základní školy, podporovat a rozvíjet efektivní spolupráci žáků v hodinách.
- Poskytovat žákům formativní zpětnou vazbu a podporovat je v dovednosti provádět efektivní sebehodnocení nebo vzájemné hodnocení.
- Upravit nastavení kontrolního systému a stanovit zodpovědnost příslušných pracovníků za jednotlivé oblasti.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 15 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csic.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Myšlení je hra“ platný od 1. 9. 2019
2. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Jaro, léto, podzim, zima, s pohádkou je vždycky prima“ platný od 1. 9. 2021 do 31. 8. 2027 (pracoviště Sádek)
3. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Pojď si s námi hrát a svět okolo poznávat“ platný od 1. 9. 2017 (pracoviště Opavská)
4. Školní vzdělávací program školní družiny platný od 1. 9. 2021
5. Rozvrh vyučovacích hodin ve školním roce 2021/2022
6. Třídní knihy mateřské školy a základní školy vedené ve školním roce 2021/2022 (vzorek)
7. Přehledy výchovně vzdělávací práce ve školní družině vedené ve školním roce 2021/2022
8. Evidence dětí a žáků (školní matrika) vedená v elektronické podobě ve školním roce 2021/2022 (vzorek)
9. Dokumentace vztahující se k odborné kvalifikaci pedagogických pracovníků (vzorek)
10. Školní preventivní strategie a minimální preventivní program pro školní rok 2021/2022
11. Plán práce výchovného poradce pro školní rok 2021/2022
12. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2020/2021
13. Zápisy z jednání pedagogické rady vedené ve školním roce 2020/2021 a 2021/2022
14. Zápisy z předmětových komisí vedené ve školním roce 2020/2021 a 2021/2022 (vzorek)
15. Evidence docházky dětí ve školním roce 2021/2022
16. Diagnostiky dětí vedené ve školním roce 2021/2022 (vzorek)
17. Portfolia a práce dětí – pracovní listy, grafomotorická cvičení, výkresy vedené ve školním roce 2021/2022 (vzorek)
18. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků (vzorek)
19. Dokumentace vztahující se k finančním podmínkám školy (vzorek)
20. Dokumentace k zajištění školního stravování (vzorek)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Ivo Vondra, školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Ivo Vondra v. r.

Mgr. Lenka Wolná, školní inspektorka

Mgr. Lenka Wolná v. r.

Mgr. Ivana Radová, školní inspektorka

Mgr. Ivana Radová v. r.

Ing. Klára Kudlíková, kontrolní pracovnice

Ing. Klára Kudlíková v. r.

V Ostravě 5. 1. 2022

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Martin Zemek,
ředitel školy

Mgr. Martin Zemek v. r.

Ve Velkých Heralticích 6. 1. 2022